

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Datatalousfoorumi

25.5.2023

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tervetulosanat ja digitoimiston terveiset

Maria Rautavirta
yksikön johtaja, liikenne- ja viestintäministeriö

Digitalisaation ja datatalouden hyödyt realisoituvat koordinoidulla johtamisella ja panostuksilla

- Poikkihallinnollinen johtamismallin vakiinnuttaminen ja vahvistaminen
- Yhteiskehittämismallin osoittaminen poikkihallinnollisiin hankkeisiin
- Vahva EU- ja kansainvälinen vaikuttaminen
- Digitaalisen kompassin toimeenpano – toimeenpanosuunnitelman laatiminen ja resursointi
- Datatalous strategisena investointina
- Hallinnonalojen digi- ja datainfrastruktuurin korjaustarve määritettävä ja kurottava umpeen
- Verkkoturvallisuus

Datatalouden kasvu ja digitaalisten yhteiskuntien resilienssi rakentuvat yhdessä

Avoimet standardit ja käytänteet/ "commons", reilut pelisäännöt, luottamus/turvallisuus

Datan liikkuvuus ja hyödyntäminen yli sektorirajojen

Teknologinen ketteryys, yhteentoimivat palvelut

Kilpailtu markkina, toimiva yhteiskunta

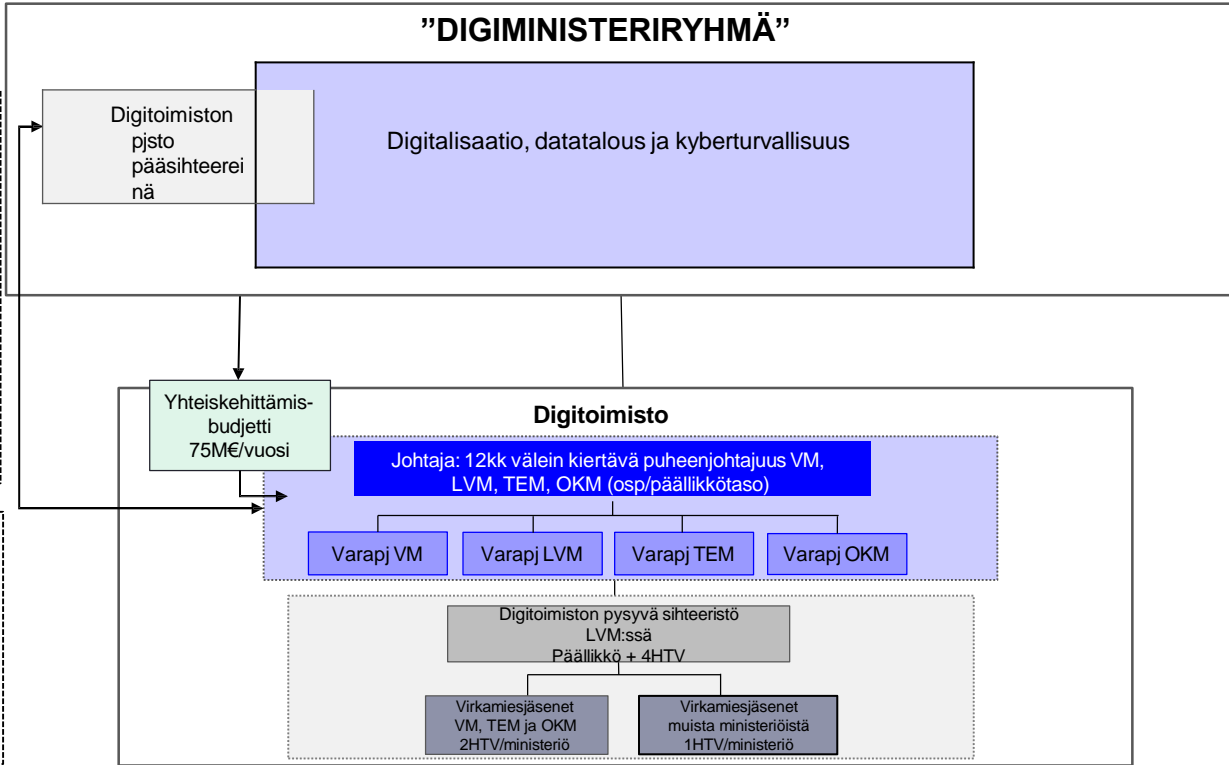
Resilienssi ja kasvu

Esitys digijohtamisen vahvistamiseksi

Yhteiskehittämismudjettia suunnataan digiministeriryhmän asettamien prioriteettien mukaisesti Digikompassin toimeenpanoa tukeviin kehittämishankkeisiin, jotka liittyvät usean hallinnonalan toimintaan ja/tai hyödyttävät useita hallinnonaloja (kuten reaaliaikatalous, luottamusratkaisut ja elämäntapahtumapalvelukokonaisuudet).

Digitoimiston asiantuntijaryhmä vastaa puheenjohtajan johdolla valmistelusta, Digikompassin toimeenpanon ohjauksesta ja edistämisestä, yhteistyön koordinoinnista ja tiedonkulun varmistamisesta sekä EU-yhteistyöstä.

DVV, Valtiokonttori, Tilastokeskus, PRH, Traficom ym. relevantit virastot
Digitoimisto tuki, mm. digisalkun, seurannan ja hankkeiden käytännön toteutus, yhteinen EU-vaikuttaminen jne.

Digipaneeli
Digitoimiston ja ministerivaliokunnan työn tueksi perustetaan Digipaneeli, joka koostuu julkisen ja yksityisen sektorin, korkeakoulujen, kolmannen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan edustajista. Digipaneelissa voi olla myös kansainvälisiä asiantuntijoita.

Suomen digikompassi

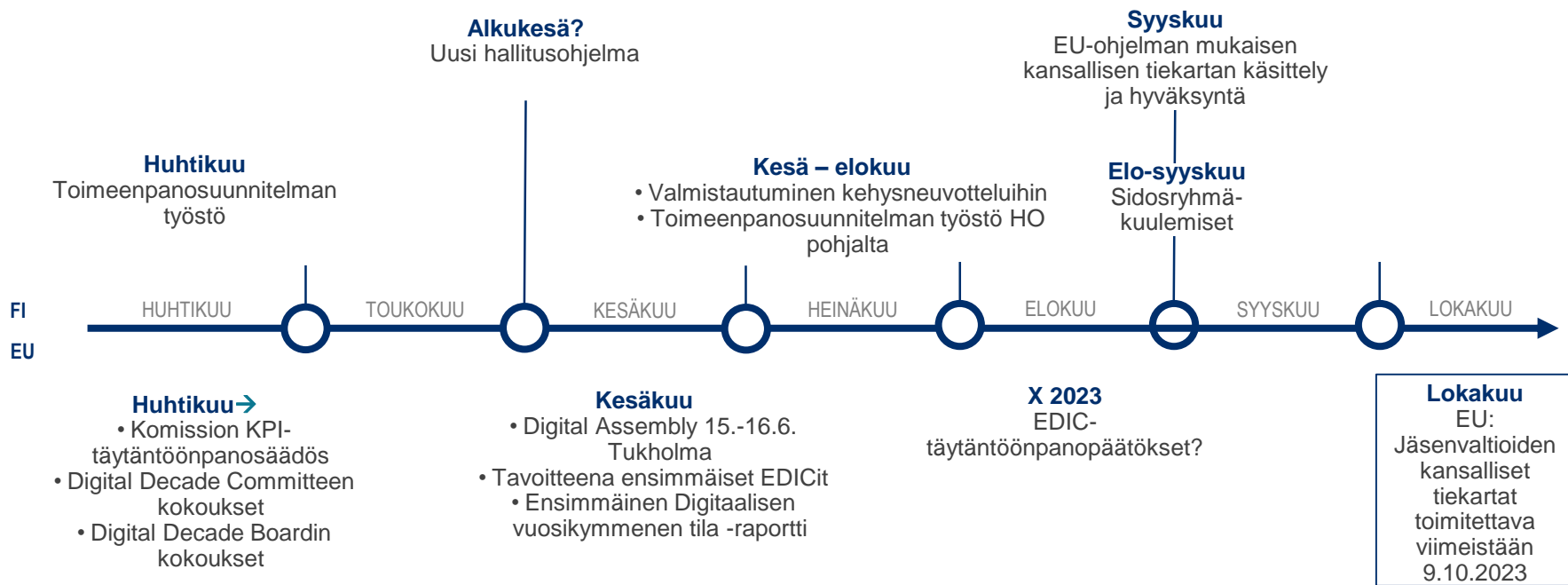
- Strateginen kehittämissuunnitelma vuoteen 2030
- [Selonteko](#) käsitelty eduskunnassa
- Digitalisaation poikkihallinnollisuus
- Luonnos toimeenpanosuunnitelmaksi:
 - Toimenpiteet
 - Investoinnit
 - Pullonkaulat
 - Mittarit
 - Priorsointi

Toimenpidesuunnitelmaluonnos

- Koottuna digikompassin tavoitteiden saavuttamiseen tarvittavat toimenpiteet
- Tuleva hallitusohjelma määrittää, kuinka suunnitelmaa voidaan lähteä toteuttamaan
- Työstetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Aikajänne on etenkin tulevassa hallituskaudessa
- Digitaalinen vuosikymmen 2030 -politiikkaohjelma ohjaa EU:n digitalisaatiota
 - Ohjelma edellyttää osaltaan toimenpiteitä ja investointitarpeita osana kansallisia strategisia tiekarttoja
 - Kansallinen toimenpidesuunnitelma vastaa tähän tarpeeseen, mutta on EU:n edellyttämää laajempi

Seuraavia askeleita kansallisesti ja EU:ssa

Digitaalinen infrastruktuuri

Suomalainen datatalous on globaali edelläkävijä 2030. Suomessa on kybersietokyvyltään vahva kriittinen infrastruktuuri ja vahva kansainvälinen kyberalan ekosysteemi. Suomessa on käytössä kattavat, turvalliset ja kestävät tietoliikenneyhteydet sekä palvelin- ja laskentainfrastruktuuri.

Monikansalliset hankkeet (EDIC) toteuttavat digikompassin tavoitteita

Multi-country projects will facilitate investments in areas like:

Common data
infrastructure and services

Blockchain

Low-power
processors

Pan-European deployment
of 5G corridors

High-
performance
computing

Secure quantum
infrastructure
and network of
cybersecurity centres

Digital public
administration

Digital
innovation hubs

High-tech
partnerships
for digital skills

Tämän hetkinen tilanne, Suomi mukana seuraavissa hankkeissa

Language: AT, BE, BG, HR, CY, DK, **FI**, FR, DE, EL, HU, IE, IT, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, ES, SE (23)

European Mobility Data Space: AT, BE, CY, DK, **FI**, FR, DE, EL, HU, NL, PL, SI, ES, SE (14)

Vehicle of the Future: **FI**, EL, IT, ES (4)

Local Digital Twins – Citiverse: AT, BE, CZ, DK, EE, **FI**, FR, DE, IT, NL, PT, SI, ES, SE (14)

Copyright Infrastructure : DK, EE, **FI**, FR, DE, LV, PT, SI (8)

Blockchain: AT, BE, BG, HR, CY, CZ, DK, **FI**, FR, DE, EL, HU, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, ES, SE (22)

AgriFood: AT, BE, CY, **FI**, FR, IT, NL, SE (8)

Digital Commons: AT, BE, CZ, DK, EE, **FI**, FR, DE, IT, NL, PL, SI (12)

Connected Public Administration : BE, BG, HR, DK, **FI**, EL, PL, SE (8) < - Uusi esitys

Kansallinen organisoituminen

- Ministeriöiden koordinaatioryhmä (VM)
- Ministeriöt vastaavat oman sektorinsa hankkeista ja organisoitumisesta
 - Jokaisen EDICin osalta perustetaan jonkinlainen kansallinen ryhmä tai hyödynnetään nykyisiä ryhmiä
- Suomen lopulliset päätökset aikaisintaan syksyllä
- Kansallinen tavoite on löytää kaikkiin mukaan kaikki relevantit tahot
 - Yhteyspiste: digitoimisto@gov.fi

Kiitos!

digitoimisto@gov.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ajankohtaiskatsaus: Datasäädös

Datatalousfoorumi 25.5.2023
Anna A. Wennäkoski, liikenne- ja
viestintäministeriö, Tieto- ja
turvallisuusosasto

Tiivistelmä ehdotuksesta

- [komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä KOM\(2022\) 68 lopullinen](#)
- Ehdotus on osa EU:n datastrategiaa (2020)
- Yhteiset säännöt datan pääsyyn ja käyttöön eli sille, kuka saa pääsyn verkkoon liitetyn tuotteen tai palvelun (kuten IoT ja virtuaali-avustajat) käytöstä kertyvään dataan, ja millaisin ehdoin
- Horisontaalinen luonne - kaikkia aloja koskevia perussääntöjä dataan pääsyä ja datan käyttöä koskevista oikeuksista
- Tavoitteena on varmistaa datasta saatavan arvon oikeudenmukainen jakaminen datatalouden toimijoiden kesken sekä edistää datan saatavuutta ja käyttöä

Aikataulusta ja prosessista

EU-tasolla:

- Komission ehdotus (2/2022)
- Käsittely neuvoston teletyöryhmässä (3/2022 -3/2023)
- Mandaatti aloittaa neuvottelut EP:n kanssa (3/2023)
- Kolmikantaneuvottelut käynnissä (3/2023-)

Suomen osalta:

- U 29/2022 vp
 - arviointineuvoston lausunto
- Tuki PJ:lle trilogiassa neuvostossa annetun mandaatin puitteissa
- Virkatasolla toimeenpanon suunnittelu

Nostoja neuvotteluista

- Esillä neuvotteluissa mm.
- Luvut I-V
 - Soveltamisala
 - Henkilötiedot
 - EU-instituutiot
 - Mikro- ja pienyritysten (sekä keskisuurten) asema
- Tulossa mm. pilvipalvelut

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

anna.wennakoski(a)gov.fi

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Artificial Intelligence Act - tilannekatsaus Datatalousfoorumi

25.5.2023

Kristine Alanko, asiantuntija

Innovaatiot ja yritysrahoitusosasto (Digitalisaatio)

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tekoälyasetusehdotus (Artificial Intelligence Act)

Riskiperustainen ja käyttötapauskohtainen lähestymistapa

Peilaa suurelta osin perinteistä tuotesääntelyä ja tyypillisiä NLF-velvollisuuksia

Mukautettu huomioimaan tekoälyjärjestelmien arvoketjuihin liittyvät haasteet

Tekoälyjärjestelmän tarjoajalla merkittävä rooli

Bryssel 21.4.2021
COM(2021) 206 final
2021/0106 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

TEKOÄLYÄ KOSKEVISTA YHDENMUKAISTETUISTA SÄÄNNÖISTÄ
(TEKOÄLYSÄÄDÖS) JA TIETTYJEN UNIONIN SÄÄDÖSTEN MUUTTAMISESTA

{SEC(2021) 167 final} - {SWD(2021) 84 final} - {SWD(2021) 85 final}

Missä mennään nyt?

2021

Kevät 2021

- 21.4.2021
- Komissio antoi ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi eurooppalaisesta lähestymistavasta tekoälyyn, KOM(2021) 206 lopullinen
- Käsittely aloitettiin Portugalin EU-puheenjohtajuuskaudella, edistymisraportti

Syksy 2021

- Slovenian EU-puheenjohtajuuskausi, edistymisraportti

2022

Kevät 2022

- Ranskan EU-puheenjohtajuuskausi, edistymisraportti

Syksy 2022

- Tšekin EU-puheenjohtajuuskausi
- 6.12.2022 Teleneuvosto vahvisti neuvoston työryhmän yleisnäkemyksen

2023

Kevät 2023

- Ruotsin EU-puheenjohtajuuskausi, tavoitteena trilogit
- IMCO-LIBE -valiokuntien yhteiskokous hyväksyi raportin 11.5. äänestyksessä

Tekoälyasetusehdotus (Artificial Intelligence Act)

Riskit, joita ei voida hyväksyä
Kiellettyä

Esim. Sosiaalinen pisteytysjärjestelmä, ihmisten subliminaalinen manipulaatio virtuaaliodellisuudessa

Korkea riski
Tiukennetut vaatimukset

Esim. oikeuslaitoksessa käytettävät järjestelmät, koulutussektorin järjestelmät, kriittinen infrastruktuuri

Matala riski
Läpinäkyvyysvaatimukset

Esim. deep-fake

Minimaalinen tai ei riskiä
Sallittua

Esim. sähköpostisuodatin

**VAPAAEHTOINEN MENETTELYTAPA - komissio ja jäsenmaat
kannustavat menettelytapojen luomiseen**
(matalan tai alhaisemman riskin tekoälyjärjestelmien käyttötapaukset)

Suomen kannat

- Selkeä sääntelykehys, oikeudellinen varmuus ja tasapuolinen kilpailuympäristö auttavat lisäämään kuluttajien, julkisen sektorin ja yritysten luottamusta ja nopeuttaa tekoälyn käyttöönottoa
- Digitaalinen kehitys, innovaatiot, osaaminen, toimivat sisämarkkinat
- Sääntöpohjaisen automaation poissulku tekoälyn määritelmästä
- Yleiskäyttöisille tekoälyjärjestelmille asetettavien vaatimusten tulee olla oikeasuhtaisia
- Korkean riskin tekoälyjärjestelmien selkeyttäminen

Analyysi Euroopan parlamentin raportista

IMCO-LIBE valiokuntien yhteiskokous hyväksyi raportin 11.5. äänestyksessä

Tekoälyn määritelmä

- Sääntöpohjaisen automaation poissulku määritelmästä ei selkeä

Kielletyt tekoälyjärjestelmät

- Lista laajentunut verrattuna neuvoston yleisnäkemykseen

Korkean riskin tekoälyjärjestelmät

- Listaus laajentunut liitteessä III
- Riskiluokittelussa huomioidaan myös haitallisuus ympäristölle

Yleiskäyttöiset tekoälyjärjestelmät ja perustamallit

- Erotus yleiskäyttöisten tekoälyjärjestelmien ja perustamallien välillä
- Perustamalleille esitetty tiukennettuja vaatimuksia ja velvollisuuksia näiden tuottajille
- Rekisteröintivelvollisuus EU:n tietokantaan laajennettu perustamalleihin

Yleiskäyttöiset tekoälyjärjestelmät (General purpose AI systems) tekoälyasetuksessa

Komission ehdotus (4/2021)

Neuvoston työryhmän yleisnäkemys (12/2022)

Art 3. Definitions

'general purpose AI system'

an AI system that - irrespective of how it is placed on the market or put into service, including as open source software - is intended by the **provider to perform generally applicable functions such as image and speech recognition, audio and video generation, pattern detection, question answering, translation and others**; a general purpose AI system may be used in a plurality of contexts and be integrated in a plurality of other AI systems;

EP:n raportti (5/2023)

Art 3. Definitions

'foundation model'

an AI model that is trained on broad data at scale, is designed for generality of output, and can be adapted to a wide range of distinctive tasks;

'general purpose AI system'

an AI system that can be used in and adapted to a wide range of applications for which it was not intentionally and specifically designed;

Kiitos mielenkiinnosta!

Kristine.Alanko@gov.fi

+358 50 576 7795

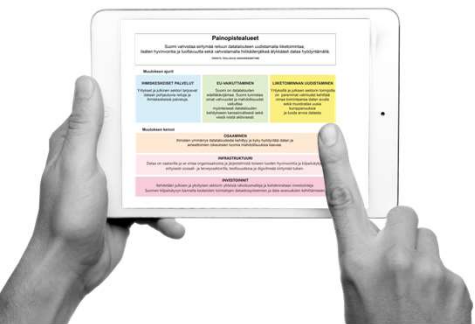
Datatalouden tiekartta

Laura Halenius, projektijohtaja, Datatalouden
tiekartta

Suomen datatalouden kansallinen tiekartta näyttää suunnan ja toimet, jotka vievät eteenpäin niin suomalaisten hyvinvointia, vihreää siirtymää kuin kilpailukykyäkin.

Datatalouden tahtotila

Kertoo yhteisen suunnan mihin datataloutta tulisi kehittää pitkällä aikavälillä. Painopistealueina *ihmiskeskeiset palvelu, osaaminen, liiketoiminnan uudistaminen, pehmeä infrastruktuuri, EU-vaikuttaminen ja rahoitus.*

Yli 20 toimenpidettä

Toimenpiteet edistävät vihreää siirtymää, suomalaisten hyvinvointia ja lisäävät yritysten kilpailukykyä dataa hyödyntämällä. Toimenpiteitä toteutetaan valtionhallinnossa, yrityksissä ja kunnissa. *Lisäksi 3+1 tavoitetta hallitusohjelmaa kirittämään.*

Liiketoiminnan uudistaminen

Toimintamalli innovatiivisten datakoosteiden ja liiketoiminnan synnyttämiseen

Tila: Käynnissä

AVOULLISUUS

TOIMINTAMALLI INNOVATIIVISIDATAKOOSTEIDEN JA LIIKETOIMINNAN SYNNYTTÄMISEEN

Tila: *** Väinölä

AVOULLISUUS

TOIMINTAMALLI INNOVATIIVISIDATAKOOSTEIDEN JA LIIKETOIMINNAN SYNNYTTÄMISEEN

Tila: *** Väinölä

AVOULLISUUS

TOIMINTAMALLI INNOVATIIVISIDATAKOOSTEIDEN JA LIIKETOIMINNAN SYNNYTTÄMISEEN

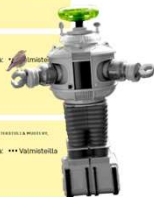
Tila: *** Väinölä

AVOULLISUUS

TOIMINTAMALLI INNOVATIIVISIDATAKOOSTEIDEN JA LIIKETOIMINNAN SYNNYTTÄMISEEN

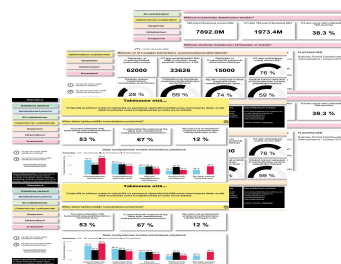
Tila: *** Väinölä

AVOULLISUUS

Tilannekuva -työkalu

Tietoa datatalouden kehittymisestä Suomessa ja osana kansainvälistä kehitystä. Aineisto on vapaasti käytettävissä ja sitä voi muokata eri käyttötarkoituksiin.

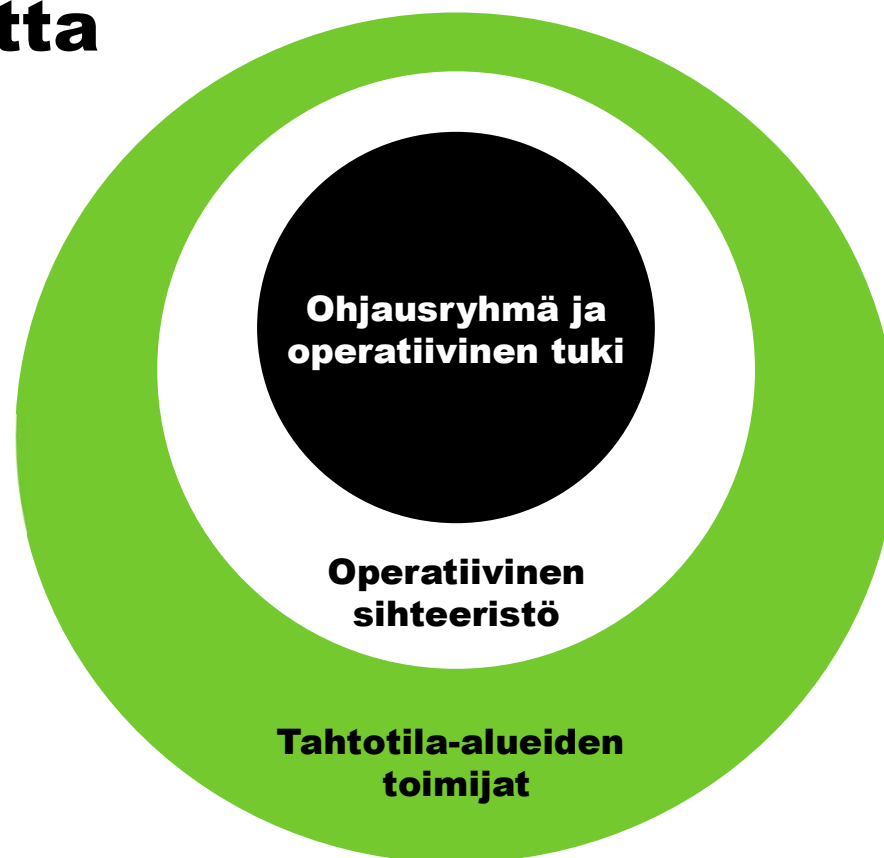
Tiekartan rakentamiseen osallistunut 700+ asiantuntijaa

www.datataloudentiekartta.fi

SITRA

Datatalouden tiekartta on luotu yhdessä

700+
asiantuntijaa on
osallistunut
Tiekartan
rakentamiseen!

Datatalouden tilannekuvan kehitys

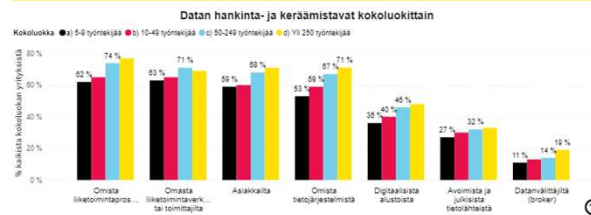
Tilannekuva seuraa ajantasaisesti, miten datatalous kehittyy Suomessa.

Liiketoiminnan digitalisoinnin ja datan hyödyntämisen aste Suomessa

Yritykset, joiden koko liiketoiminta perustuu datan hyödyntämiseen (% yrityksistä)	Yritykset, jotka analysoivat dataa päivittäin tai viikoittain (% yrityksistä)	Yritykset, jotka ovat edistyneitä datan hyödyntäjiä tai kaupallistavat dataa (% yrityksistä)
14 %	24 %	19 %
Yrityksistä, joiden digitaalisten palveluiden omaksumisen aste on korkea	Digitaalinen asiakkuushoitajajärjestelmä (CRM) käytössä (% yrityksistä)	Digitaalinen toiminnanohjausjärjestelmä (ERP) käytössä (% yrityksistä)
82 %	46 %	48 %

Mistä organisaatiot saavat dataa hyödynnettäväksi?

Tutustu tilannekuva-
Työkaluun datataloudentiekartta.fi:

Esimerkkejä ajankohtaisista toimenpiteistä

Datatalouden KIINNOS- TAVIMMAT

HAE 12.6.
MENESSÄ!

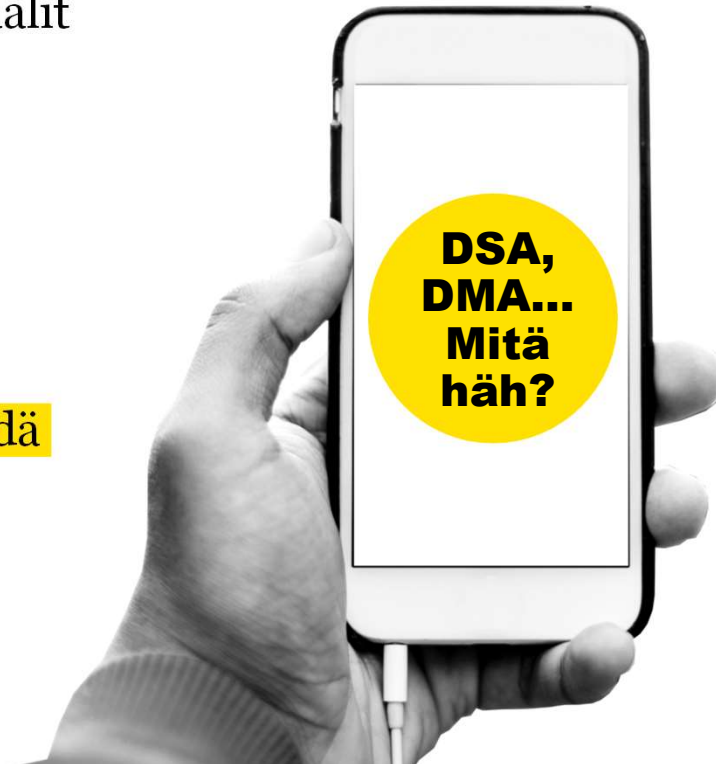

Lisätiedot ja lomakkeet
datataloudentiekartta.fi

SITRA

EU-sääntelyn mahdollisuudet datataloudessa selkokielellä

- Sitran tilaamat **kaikille avoimet ja ilmaiset** itseopiskelumateriaalit kannustavat tarttumaan uudistuvan datasääntelyn **mahdollisuuksiin** niin yksilötasolla kuin pk-yrityksissä
- Työkalun ensimmäisessä osassa keskiössä ovat digipalveluiden uudet säännöt ja se julkaistaan **eOppivassa kesäkuussa – pidä silmällä Sitran kanavia ja Reilu datatalous -uutiskirjettä!**

Mahdollisuus puuttua vihapuheeseen ja laittomuuksiin tehokkaammin

Kasvava kysyntä reiluille digipalveluille

Digijättien datavarannot pk-yritysten käyttöön

...Ja paljon muuta!

DATASTA VOIMAA SOTE-JÄRJESTELMÄÄN

Sote-dataa hyödyntämällä parempaa hoitoa ja kustannussäästöjä

Antti Larsio
Knowledge Broker Oy

Sote-data sisältää sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvää tietoa, kuten lääkitystiedot ja hoitotoimenpiteet. Data liikkuu muun muassa sote-palveluita tuottavissa organisaatioissa ja kansallisissa tietojärjestelmäpalveluissa. Suomella on merkittäviä vahvuuksia ja kehitystä on tehty paljon, mutta jäljellä olevat liikkuvuuden pullonkaulat ja järjestelmien käytettävyysongelmat estävät sote-datan parhaan mahdollisen hyödyntämisen.

Sote-datan liikkuvuutta ja saatavuutta parantamalla voidaan sujuvoittaa hoitoammattilaisten työtä, kehittää palveluita, vapauttaa työvoimaa tuottavampiin töihin sekä saavuttaa merkittäviä kustannussäästöjä. Eurooppalainen lainsäädäntö on luomassa EU:n laajuista terveystietoaletta, joka edellyttää terveystietojen siirtymistä sujuvasti yli maaraajojen ja potilastietojärjestelmien välillä. Suomen on tärkeää valmistautua tähän kehitykseen.

Esitetyt suositukset auttavat uudistamaan sote-sektoria data edellä. Lisäksi ne vahvistavat myös terveysteknologioiden vientimahdollisuuksia.

Datan ja tekoälyn avulla voidaan

Tuottaa laadukkaampaa palvelua ja hoitoa sosiaali- ja terveysalalla.

Saada kustannussäästöjä ja julkisten varojen tehokkaampaa käyttöä.

Siirtyä kohti yksilöllisempää terveydenhoitoa ja sairauksien ennaltaehkäisyä.

Kyselytutkimus: Dataa hyödyntävien ekosysteemien ja verkostojen kehitysaste

Selvitämme suomalaisten dataa jakavien yhteistyöverkostojen eli ekosysteemien toimintaa.

Tutkimus luo kokonaiskuvaa dataekosysteemien kehitysasteesta, niiden haasteista ja vahvuuksista sekä datan jakamisesta koituvista hyödyistä.

Dataa hyödyntävien ekosysteemien ja verkostojen kehitysaste - Sitra

Aikataulu

15.5.

Kysely avautuu

9.6.

Vastausaika päättyy.

Kysely sulkeutuu.

08/2023

Vastaajat saavat oman analyysinsä.

09/2023

Kyselyn tulokset julkaistaan syksyn Datatalouden tilannehuone - tapahtumassa.

Vastaa kyselyyn 9. kesäkuuta 2023 mennessä ja hyödynnä tuloksia ekosysteemisi kehitystyössä.

@sitrafund

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

Laura Halenius
Projektijohtaja,
Datatalouden tiekartta
laura.halenius@sitra.fi
@laurahalenius

sitra.fi

SITRA

data

EU:n datalainsäädännön toimeenpanotyön eteneminen

Datatalousfoorumi 25.5.2023

Tuomas Kaivola

Tietoliiketoimintayksikkö

LVW LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Yleiskuva 1/3

- Data- ja digisäätelyä annettu runsaasti Junckerin ja von der Leyenin komission aikana
 - Digitaaliset sisämarkkinat
 - Euroopan digitaalinen valmius – Uuden sukupolven teknologioiden valjastaminen ihmisten hyväksi
 - kriisien vaikutus (korona, sota, polarisaatio, ilmasto)
- Lisäksi muun muassa
 - aineettomat oikeudet
 - teollisuus ja avaruus
 - valmistus ja verkot
 - koulutus ja osaaminen
 - kyberturvallisuus
 - oikeus- ja sisäalue
 - rahoitus

	EU-säädös	Eduskunta-asiakirjat	Sisältö	Viranomaistehtävät
Julkisen sektorin data ja hallinta	ODD ja arvokkaat tietoineistot	U 35/2018 vp HE 74/2021 vp L 711, 712 ja 713/2021	<ul style="list-style-type: none"> • Julkisen sektorin avoin data 	<ul style="list-style-type: none"> • DWV, Valtiokonttori, jokainen viranomainen
	DGA	U 1/2021 vp	<ul style="list-style-type: none"> • Julkisen sektorin tietyn suojatun datan uudelleenkäyttö • Datan välityspalvelut ja data-altruismi • Datainnovaatiolautakunta 	<ul style="list-style-type: none"> • TK, DWV, jokainen viranomainen • Traficom
	eIDAS	U 41/2021 vp	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalinen identiteetti (lompakkosovellus) • Sähköisen tunnistamisen järjestelmän sertifiointi 	<ul style="list-style-type: none"> • DWV • Traficom
Verkkosisällöt	DSA	U 2/2021 vp	<ul style="list-style-type: none"> • Välityspalveluiden velvoitteet ja vastuuvapaus • Erittäin suuren verkkoalustojen valvonta • Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunta 	<ul style="list-style-type: none"> • Traficom • Komissio • Traficom
	TCO	U 98/2018 vp HE 241/2022 vp L 99/2023	<ul style="list-style-type: none"> • Puuttuminen terroristisen sisällön levittämiseen verkossa 	<ul style="list-style-type: none"> • Poliisi, Traficom
	CSAM	U 69/2022 vp	<ul style="list-style-type: none"> • Puuttuminen lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön verkossa • EU-keskus ja koordinoituviranomaisen 	<ul style="list-style-type: none"> • Poliisi

Yleiskuva 2/3

Kilpailu	DMA	U 6/2021 vp	<ul style="list-style-type: none"> portinvartijayritysten sääntely ja valvonta 	<ul style="list-style-type: none"> Komissio
	P2B	U 82/2018 vp HE 22/2020 vp L 464/2020	<ul style="list-style-type: none"> verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjien asema 	<ul style="list-style-type: none"> Markkinaoikeus
Oikeudet ja velvollisuudet	DA	U 29/2022 vp	<ul style="list-style-type: none"> datan yhteiskäyttö ja sen ehdot julkisen sektorin oikeus saada data datan kansainväliset siirrot yhteentoimivuus ja datan käsittelupalvelun vaihtaminen valvonta 	<ul style="list-style-type: none"> Traficom
	TSA	U 21/2012 vp HE 9/2018 vp L 1050/2018	<ul style="list-style-type: none"> henkilötietojen käsittely ja vapaa liikkuvuus valvonta 	<ul style="list-style-type: none"> tietosuojavaltuutettu
Tietosuoja ja vapaa liikkuvuus	FFD	U 59/2017 vp HE 318/2018 vp L 350/2019	<ul style="list-style-type: none"> muiden kuin henkilötietojen vapaa liikkuvuus tietopiste ja yhteyspiste 	<ul style="list-style-type: none"> Traficom
	ePR	U 19/2017 vp	<ul style="list-style-type: none"> sähköisen viestinnän tietosuoja valvonta 	<ul style="list-style-type: none"> Traficom, tietosuojavaltuutettu, KKV

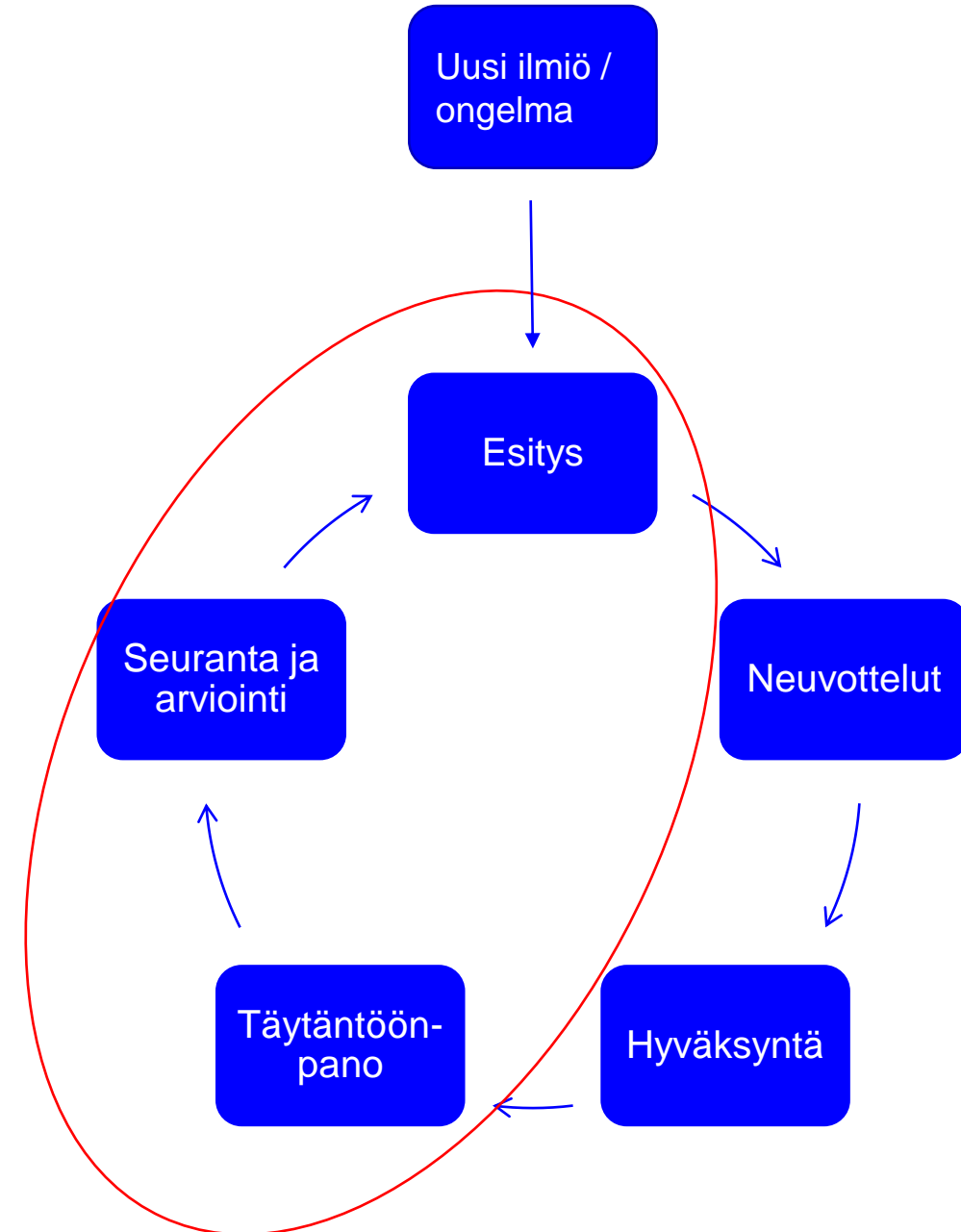
Yleiskuva 3/3

Tekoäly	AIA	U 28/2021 vp	<ul style="list-style-type: none">• kielletyt käytännöt ja läpinäkyvyys• suuririskiset tekoälyjärjestelmät• tekoälyjärjestelmien markkinoille saattaminen• ilmoitetut laitokset, valvonta ja kokeilut	•
	SDG	U 45/2017 vp	<ul style="list-style-type: none">• yhteinen digitaalinen palveluväylä	<ul style="list-style-type: none">• KeHa-keskus, jokainen viranomainen
Julkiset palvelut	Interoperable Europe Act	U 98/2022 vp	<ul style="list-style-type: none">• julkisten palveluiden yhteentoimivuus	•

Täytäntöönpanovaihe

- Säätelyn tavoitteet toteutuvat vasta täytäntöönpanossa
 - Yhdenmukaisuus jäsenvaltioissa
 - Palapelin kasaaminen ja epävarmuuden aika
- Painopiste täytäntöönpanoon, valvontaan ja seurantaan
 - Data-avaruudet
 - Delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset
- Kansainväliset kumppanuudet
 - Sisämarkkinat ja ulkomarkkinat
 - Bryssel-efekti

→ Täytäntöönpano pohjana uusille toimille

Vaikuttamisen paikka

- Toimitusministeristö ei tee uusia poliittisia linjauksia
- Tuleva hallitusohjelma viitoittaa myös Suomen EU-työtä

Mutta:

- Delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten valmistelu käynnissä
- Uuden komission työohjelmaan vaikuttaminen alkanut
 - Mitä haluamme komissiolta? ("Kyllä, mutta...")
 - Miten sääntely on toiminut (esimerkit ja numerot)?

Kiitos!

lvm.fi Twitter: [@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)

SIILI®

Raportti digi- ja datasääntelyn viranomaistoiminnan järjestämiseksi

EU:n digi- ja datasäädösten toimeenpanon koordinaatioryhmä

“Parempaa data- ja digilainsäädäntöä –
yhteistyössä ja ennakoiden”

Digi- ja datasäännökset tulevat – olemmeko valmiita?

- Projektin tausta ja tavoite

- Osana EU:n datastrategiaa useita digi- ja datasäädöstä astuu voimaan myös Suomessa lähitulevaisuudessa.
- Näiden tavoite on parantaa datan saatavuutta, hyötykäyttöä, läpinäkyvyyttä ja sääntöjä, ja luoda vahva ja turvallinen datan sisämarkkina EU-alueella.
- Kiihtyvä EU-asetusten virta on saattanut yhteen eri viranomaistahot (lain säätäjät ja toimeenpanijat) pohtimaan parhaita käytänteitä ratkaista yhteistä tulevaa muutostulvaa.

Projektin tavoite:

- Luoda muutosta tukeva kokonaisvaltainen näkemys kompastuskivistä ja **haasteista** liittyen lainsäädännön valmisteluun ja jalkauttamiseen
- Löytää **ratkaisuja**, miten välttää nämä haasteet ja luoda konsepti, jonka avulla Suomen digilainsäädännön parissa toimivat tahot voivat suunnata kohti **yhteistä visiota**.

Projektitiimi

Projektivetäjä, Emma Halmekoski
Business Design Lead

Eliisa Sarkkinen
Lead Service Designer & Competence Lead

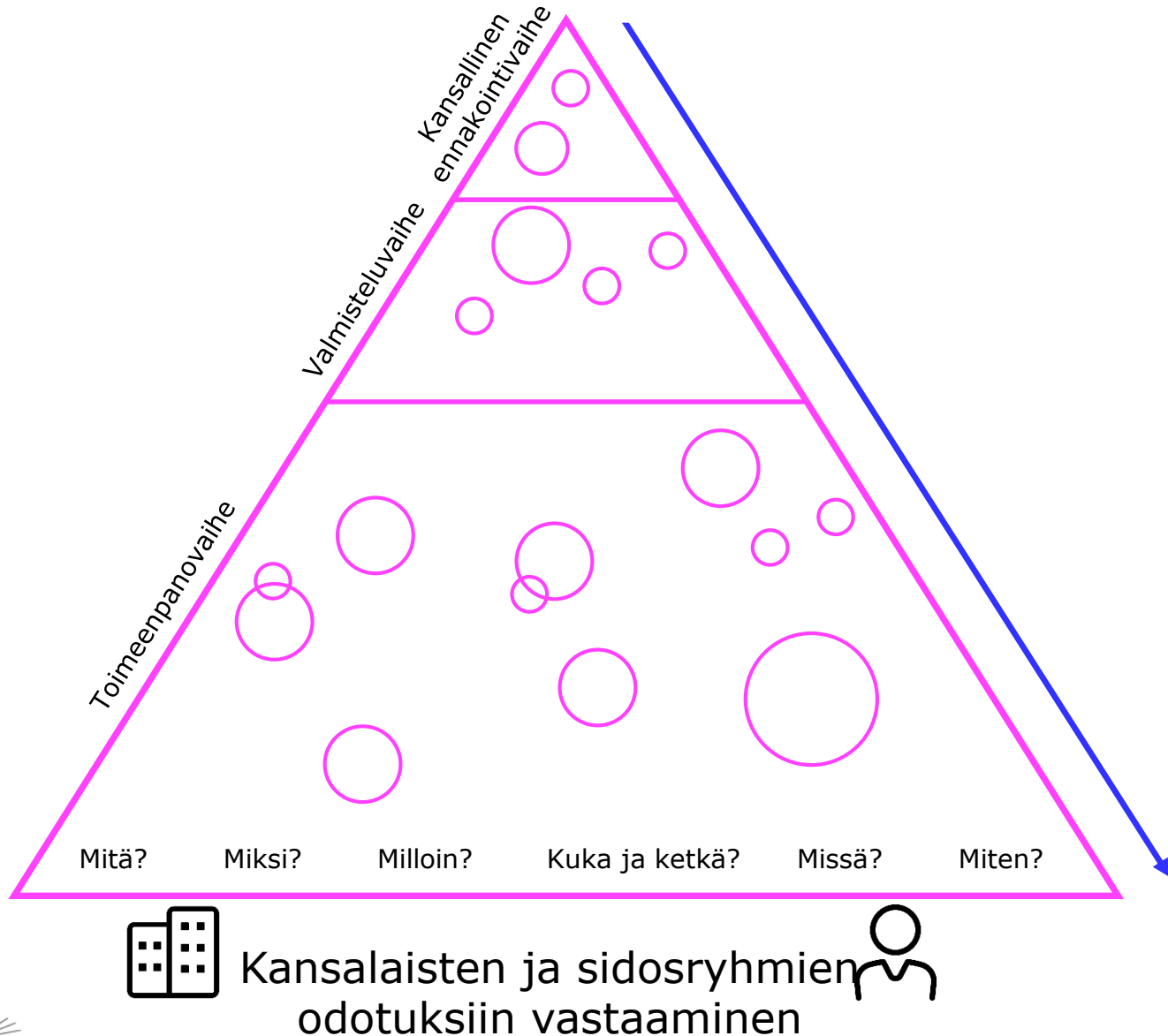
Anna Kantosalo
Service Designer

Juha Kostamo
Senior Principal Consultant – Data & AI

Nykytilanne - työpajaan ja haastatteluihin perustuen

Yhteistyötarpeiden tunnistaminen

Lainsäädännön selkeyden puute

Asioiden uudelleen ja päällekkäinen tekeminen

Lainsäädäntöesteet tiedon vaihdolle

Keskitetyn tiedonjaon ja tuen kanavien puute

Keskitetyn seurannan puute

Yhteisten prosessien puute

Lainsäädännön kokonaiskuvan hämärtyminen ja johtamisen epäselvyys

Digilain viranomaisen 2.0 visiotila - työpajaan ja haastatteluihin perustuen

Tiedonvälityksen
tehokkaat työkalut ja
prosessit

Tehokas ja selkeä
johtaminen

Digiosaamisen ja
tilannekuvan
parantaminen

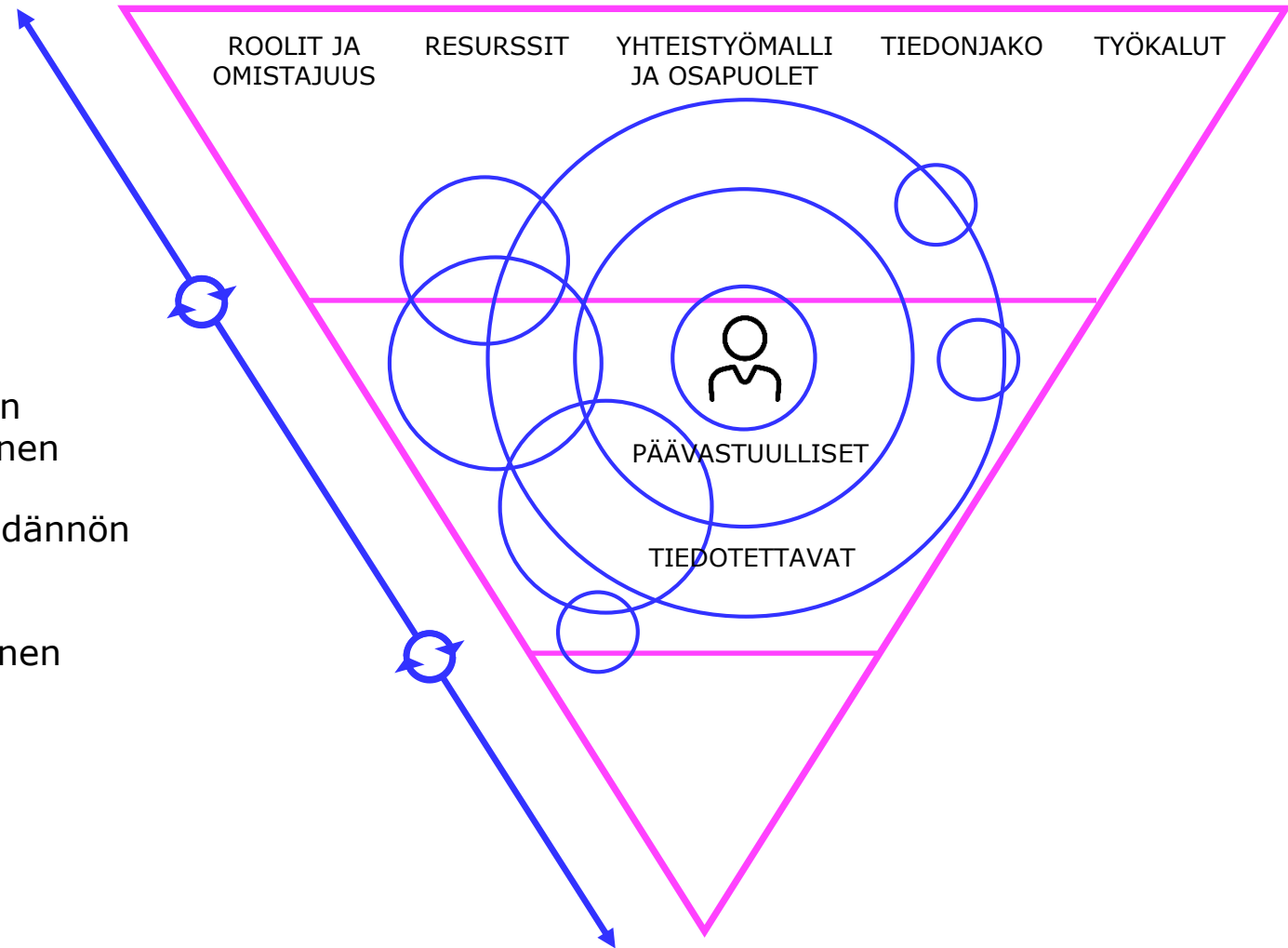
Riippuvuuksien
kuvaaminen

Ennakoiva
osallistaminen

Jatkuvuuden
varmistaminen

Yleislainsäädännön
selkeytys

Kansainvälinen
yhteistyö

Kansalaisten ja sidosryhmien
odotuksiin vastaaminen

Digilain viranomaisen 2.0 konsepti ja kehitysehdotukset

- Prosessit
- Työkalut

“Parempaa data- ja digilainsäädäntöä – yhteistyössä, tiedolla johtaen ja ennakoiden”

Supersankarin työkalupakki kohti visiotilaa

Tehtävänjakokartta

Tehtävänjakokartta, joka kuvaa digilainsäädäntöön liittyviä tehtäviä ja niiden jakautumista ohjausryhmän, ministeriöiden, viranomaisten ja sidosryhmien (kansalaiset, yritykset, jne.) kesken ja tukee yhteistyötä ennakoivasti jo lainsäädäntötyön suunnittelun aikana.

Digilainsäädännön prosessit

Digilainsäädännön prosessikuvaaja on läpileikkaus lainsäädäntötyöhön liittyvistä tehtävistä. Kuvio kuvaa lainsäädäntötyöhön liittyvien tehtävien jatkuvuutta ja niiden painoarvoa digilainsäädäntötyön eri vaiheissa painottaen tarvetta sujuvalle siirtymiselle lainsäädäntövaiheesta toiseen.

Supersankarin menestysresepti

Menestysreseptiin on koottu työpajan priorisoidut haasteet ja ratkaisut niin, että ne tukevat toisiaan. Jokaiseen haasteeseen on myös yhdistetty kysymys tai useampi, joiden avulla lainsäädännön ja toimeenpanon tehtävissä toimivat voivat poistaa esteitä tiedonkululle ja yhteistyölle.

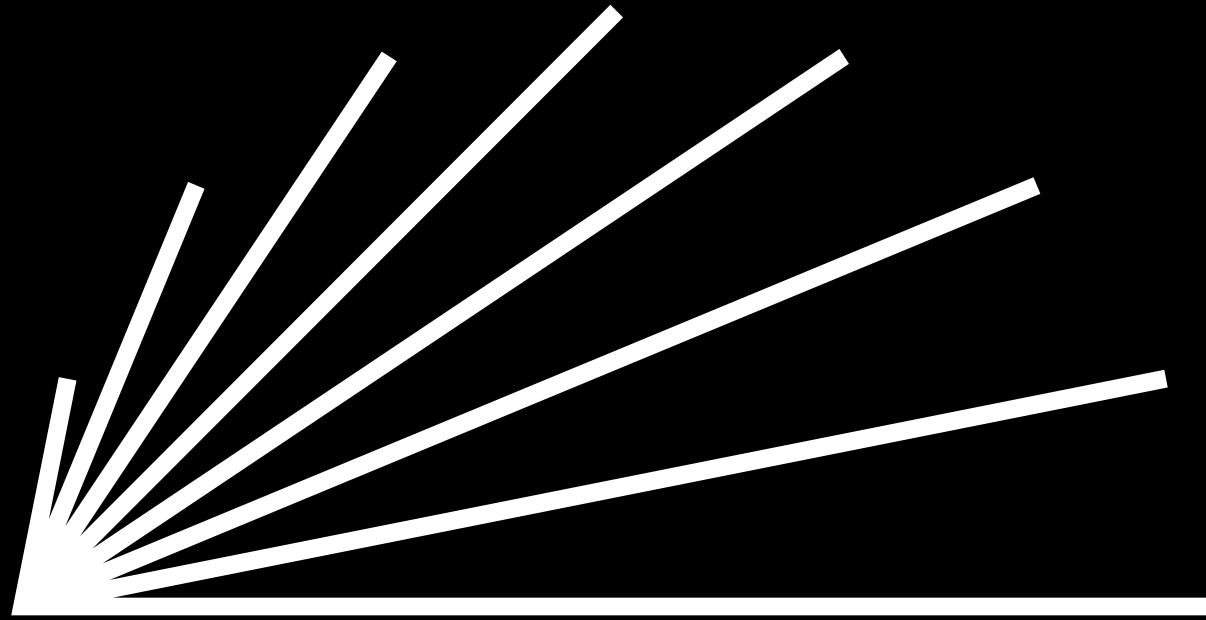
Missä on tahtoa, siinä on tie

...kohti uudenlaista ketterää toimintamallia tukemaan koko Suomea palvelevan lainsäädännön luomista.

- Enemmän painotusta ennakoituvaiheeseen
- Riittävän kattava ja yhteinen toimintamalli

... jotta toimeenpanovaiheessa on oikeat ihmiset oikeassa paikassa tarjoamassa parasta lainsäädäntöä kansalaisille ja muille sidosryhmille.

SIILI®

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Kommenttipuheenvuoro viranomaistoiminnan järjestämisestä

Datatalousfoorumi 25.5.2023

Uusia viranomaistehtäviä

- ▶ Uudenlainen digi- ja datasääntely tuo uusia tehtäviä myös viranomaisille
- ▶ Traficomille esitetty uusia viranomaistehtäviä datanhallinta-asetukseen (DGA) ja digipalveluasetukseen (DSA) liittyen
 - ▶ Datan välityspalveluiden ja data-altruismipohjaisten organisaatioiden valvonta ja ilmoittautumismenettely/rekisteröinti
 - ▶ Digitaalisten palveluiden koordinaattoriviranomainen (yhteyspiste) ja valvontatehtäviä

Viranomaisten yhteistyö korostuu

- ▶ Digi- ja datasäätelyn toimeenpano edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä viranomaisilta
 - ▶ Tarvitaan monipuolista osaamista ja uudenlaista yhteistyötä
 - ▶ Sivuaa ja täydentää olemassa olevaa säätelyä
- ▶ Yhteistyö tärkeää myös komission ja muiden jäsenmaiden kanssa mm. yhdenmukaisten tulkintojen muodostamiseksi

Yhteistyötä tarvitaan

- ▶ Traficomien organisaatioon perustettu Datatalousverkosto, johon koottu uusien digi- ja datasäädösten tehtäviä
 - ▶ Uudet tehtävät edellyttävät uudenlaista osaamista ja lisäresurssointia
- ▶ Tiivis yhteistyö lainsäädännön valmistelutyössä
- ▶ Tavoitteena selkeät roolit ja tiivis yhteistyö kuluttaja- ja kilpailuviranomaisen sekä tietosuojaviranomaisen kanssa
- ▶ Yhteistyö komission, muiden jäsenmaiden kanssa ja sidosryhmien kanssa
- ▶ Sähköinen palvelu DGA:n ilmoittautumismenettelyyn ja rekisteröintiin tulossa Traficomien sähköiseen asiointiin

Kiitos

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto